

Oktober 2018

Årsberetning E-sektionens bestyrelse 2018

Årets gang – et overordnet blik

Hvad er Dansk lærerforening E's identitet? Hvordan kan vi favne så mange uddannelser (hhx, htx, eux og eud)? Hvordan repræsenterer vi bedst vores medlemmer? Hvad er vores samarbejdsflade til Dansk lærerforening G?

Dansk lærerforening E har i dette bestyrelsessår haft særligt fokus på mål og visioner for den nye bestyrelsesperiode. Det er første år efter reformen. Efter undervisningsministerens pludselige beslutning om at lukke for netadgangen til eksamen, som vi sammen med G-sektionen reagerede på med undren ved bl.a. at skrive til de politiske ordførere, har vi i overvejende grad kigget indad i bestyrelsen. Vi har brugt tid på at definere vores opgaver ift. de mange uddannelser, vi varetager og på at diskutere, hvordan vi bruger kræfterne bedst muligt i bestyrelsen. Bl.a. er vi nået frem til, at vi i E-bestyrelsen vil lave et årligt internatkursus, at vi vil bidrage til kataloget med de skolebaserede kurser, samt at vi ønsker at udvikle indsatsen ift. EUX. Bestyrelsen repræsenterer ud over de erhvervsgymnasiale uddannelser også EUD-uddannelserne, men det er meget svært at repræsentere EUD, når der ikke sidder repræsentanter herfra i bestyrelsen.

Endvidere har vi diskuteret, hvorvidt bestyrelsens fokus skal være på det faglige eller det mere fagpolitiske, men måske kan de to sider af bestyrelsesarbejdet netop ikke adskilles.

Af mere konkret arbejde, kan vi i år fremhæve tre større tiltag til styrkelse af skriftligheden inden for vores respektive skoleformer. Den 21. november 2017 afholdt E-sektionen for det første kurset "Skriftlighed i overgang fra grundskole til gymnasium". For det andet har bestyrelsen gennem hele skoleåret 2017-2018 haft en arbejdsgruppe nedsat, der med midler fra Undervisningsministeriet har skullet udvikle undervisningsmateriale om skriftlighed i regi af 2017-reformen. Gruppen tog udgangspunkt i nyere forskning om kollaborativ skrivning og udviklede på baggrund af dette anvisninger til, hvordan klasser kunne beskæftige sig med det kollaborative greb frem imod de større skriftlige genrer.

For det tredje kredsede årets EUX-møde om skriftlighed. Her præsenteredes et kondensat af pointerne fra kurset om skriftlighed i overgange, ligesom et medlem af arbejdsgruppen om kollaborativ skrivning holdt oplæg (se mere om disse kurser nedenfor).

I Dansk lærerforeningen har vi mulighed for at diskutere danskfaget på tværs af uddannelserne fra grundskolen, over læreruddannerne til ungdomsuddannelserne. Det er vigtigt, vi har samtaler om danskfaget på tværs af sektionerne, fordi det er det helt specielle ved vores forening. Der hersker en pluralisme i vores fag, og derfor er det måske endnu mere vigtigt, at vi samtaler om, hvad faget er i 2018. I år har vi fælles på vores store repræsentantskabsmøde diskuteret digital dannelse, hvorfor vi akut har brug for litteraturen, samt hvordan vi i de forskellige sektioner arbejder med at rekruttere nye medlemmer.

Ift. digital dannelse mangler der fx en rød tråd i de politiske beslutninger. Hvorfor er internetadgangen fjernet i gymnasiet, men ikke i grundskolen? Der er mange veje ind i den digitale dannelse, og foreningen kan bidrage til at vise, hvad der kan være digital dannelse i dansk. Det er en udfordring at træne eleverne i at være kildekritiske. Det er i øvrigt meget beklageligt, at SkoDa lukker ned med udgangen af dette kalenderår!

Erhvervsgymnasieområdet har i øvrigt fået ny fagkonsulent i dansk. Vi vil i Dansk lærerforeningen E benytte lejligheden til i denne beretning at takke Lars Holst Madsen for godt og konstruktivt samarbejde og vil glæde os til at arbejde sammen med vores nye fagkonsulent Søren Husted-Pedersen.

E-sektionen omfatter pr. 30. september 347 medlemmer. Det er fantastisk godt, at vi nu ligger stabilt på et medlemstal over de 300. Men der er plads til endnu flere! Så spred gerne det glade budskab! Skriv til os, hvis der er noget, vi har overset, eller hvis du vil være med fx i et underudvalg eller netværksgruppe om eux eller eud! Et sted vi fra bestyrelsens side altid glæder os at komme og møde nye medlemmer, er på de fagdidaktiske kurser på de forskellige uddannelsesretninger.

Vi har en lille økonomi i det større foreningsregnskab. Vores udgifter går primært til transport, mødeaktivitet i E-sektionen, på tværs og i samarbejde med andre. Vi vil rigtig gerne have gang i flere mindre kurser og et par udvalg i relation til E-bestyrelsen, som kunne fordybe sig i de enkelte skoleformer, hvorfor vi også har budgetteret med lidt ekstra midler til dette! Se et uddybet budget nedenfor.

E-bestyrelsens sammensætning og områder/udvalg 2018

Bestyrelsen for Dansk Lærereforening E konstituerede sig i januar for perioden 2018-2020. Bestyrelsen består af 8 engagerede dansklærere, der laver et godt stykke frivilligt arbejde. Bestyrelsen arbejder via Dansk Lærereforenings Fællesbestyrelse og på repræsentantskabsmøderne tæt sammen med den øvrige forening - og er endvidere løbende i kontakt med Dansk Lærereforening G om konkrete fælles indsatsområder - fx årskurset. Vi mødes cirka fire gange årligt, men har flere mindre arbejdende udvalg, netværksmøder og til tider en livlig mailkorrespondance. Se de overordnede bestyrelsesposter og udvalg her:

Formand: Gitte Lautrup

Næstformand: Julie Sejer Hansen

Hhx-tovholder: Rikke Bjørn Jensen

Htx-tovholder: Dorthe Hedegaard Mikkelsen

Tovholder for eux-merkantil: Lise Furr Andersen

Tovholder for eux-tech: Lisbeth Kahr Greve

Dansknoter: Ditte Eberth Timmermann

Udviklingsprojekt under UVM

Dansklærereforening E har gennem hele skoleåret 2017-2018 haft en arbejdsgruppe nedsat, der med midler fra Undervisningsministeriet har skullet udvikle undervisningsmateriale om skriftlighed i regi af 2017-reformen. Gruppen tog udgangspunkt i nyere forskning om kollaborativ skrivning og udviklede på baggrund af disse anvisninger til, hvordan klasser kunne beskæftige sig med det kollaborative greb frem imod de større skriftlige genrer, i dette tilfælde dansk/historie-opgaven på hhx og dansk/idéhistorie-opgaven på htx, med henblik på at sikre en bedre forståelse for opgavegenrernes krav. Det afprøvede undervisningsforløb blev præsenteret i en video, der blev afspillet på FIP for hhx-undervisere, og som siden har figureret på www.emu.dk. Afrapportering fandt sted i august 2018.

Kurser

Dansklærereforening E har som minimum om året:

Årsmødekurset (sammen med G)

Et internatkursus.

Netværksmøder i EUX-regi

Endvidere bidrager vi til arbejdet med de skolebaserede kurser.

Vi har som regel god opbakning til vores kurser og vil som nævnt have øget fokus på at udbyde kurser og afholde netværksmøder. Det er samtidig vigtigt, at ledelserne støtter at lærerne tager på kurser. Derfor er vi også medunderskrivere af et brev til rektorerne, der argumenterer for, hvorfor de skal sende deres lærere på kurser i de faglige foreninger.

Vi har endvidere i dette år i Dansklærerforeningen G og E forsøgt os med at producere vlog-optagelser. Det er hensigten at supplere disse med undervisningsforløb på den nu lukkede hjemmeside. Bl.a. finder man nu på hjemmesiden vlogs med Anne-Marie Mai om narrativ medicin og med Ellen Kroghs indlæg fra kurset om skriftlighed.

Årsmøde-kurset

Årsmøde-kurset 2017 afholdt vi i Korsør med titlen 'Naturen kommer'.

Årsmødekurserne, som Dansklærerforeningen E afholder sammen med G-bestyrelsen afholdes rundt omkring i landet og med aktiv inddragelse af stedet. Vi bestræber os på at tage aktuelle emner op og belyse disse fra forskellige forskningsbaserede og også kreative vinkler, således at dansklærere ved de forskellige skoleformer og studieretninger alle kan få både noget inspiration og konkret materiale med hjem. I de naturskønne omgivelser i Korsør deltog forskere, kunstnere og didaktikere, og vi var på tur i naturen. Gregers Andersen indledte, lørdags-samtalen var mellem Charlotte Weitze og Julie Sten-Knudsen, og Rasmus Nikolajsen tog os på vandring med biologilærer Jakob Damgaard fra Nørre Gymnasium for at læse naturen gennem digterens og biologens blik.

Årsmødekurset i år er i Roskilde med titlen 'Kultur møder'.

Skriftlighedskurser

Som nævnt ovenfor har vi på forskellig vis haft fokus på det skriftlige arbejde i kursussammenhæng, ved netværksmøder og på FIP (hhx). Således:

Den 21. november 2017 afholdt E-sektionen for det første kurset "Skriftlighed i overgang fra grundskole til gymnasium". Oplægsholderne talte professor Ellen Krogh, konsulent Charlotte Rytter og tidligere folkeskolelærer Katja Gottlieb, der bidrog med henholdsvis teoretiske og praksisnære perspektiver på skriftlighed i grundskolen før og efter gymnasireformen. Kurset var ikke specifikt rettet mod hhx, htx, eux eller eud, men flere undervisere fra disse skoleformer deltog.

For det andet har Dansklærerforeningen E som beskrevet ovenfor udviklet skriftlighedsforløb.

For det tredje kredsede årets EUX-møde om skriftlighed. Her præsenteredes et kondensat af pointerne fra kurset om skriftlighed i overgange, ligesom et medlem af arbejdsgruppen om kollaborativ skrivning holdt oplæg. Indsparkene blev brugt som udgangspunkt for en diskussion af, hvordan man kunne tænke skriftlighed på henholdsvis merkantil og teknisk eux.

Fokus EUX

I foråret holdt vi en mødedag i Randers for netværket omkring dansk i eux. Mødet var velbesøgt, og vi drøftede forskellige uddannelsesrelevante spørgsmål, havde besøg af fagkonsulenten og udvekslede erfaringer i henholdsvis eux business og eux tech. Faglig toning og/eller værklæsning kunne være et emne til et næste møde. Underviserne ønsker desuden en grundbog - evt. med det fokus at eleverne er der mere massivt i tre semestre og så har pauser i undervisningen. Da vi loddede stemningen til sidst, om der er behov for flere af den slags møder, var indtrykket at behovet er stort. Vi har derfor intentioner om at indkalde til møde i eux-netværket igen.

Kommende kurser

Den 31. januar til 1. februar 2019 afholdes internatkursus om det syge samfund og psykisk ustabilitet i kunst og litteratur på Hotel Vejlefjord, der tidligere har fungeret som nervesanatorium.

Forskerne Lasse Gammelgaard og Camilla Schwartz, kunstnerne og forfatterne Thomas Bostrøm, Adda Djørup og Olga Ravn, læge Birgit Bundesen og gymnasielærer Julie Sejer Hansen belyser emnet fra historiske, aktuelle, kreative, kunstneriske, teoretiske og praksisnære vinkler.

Skolebaserede kurser

Dansklærerforeningens skolebaserede kurser for gymnasierne giver faggruppen mulighed for at deltage i et fælles kursus på skolen, der inspirerer til at arbejde med nye emner – eller kendte emner på nye måder. Der udbydes hvert år 7-8 kurser, der hver indeholder to oplæg tilknyttet et særligt emne. Skolerne har mulighed for at vælge begge oplæg - eller det ene af oplæggene til det givne emne. Vi håber, at I ude på skolerne er opmærksomme på disse gode kurser. E-sektionen bidrager også i år med et kursus til kataloget over de skolebaserede kurser, nemlig kurset 'Fortællinger i går og i dag'.

De skolebaserede kursers program planlægges og administreres af Mischa Sloth Carlsen, Maren Pilgaard, Nina Munck og Kathinka Skriver fra bestyrelsen G samt Gitte Lautrup fra bestyrelsen E.

Det aktuelle kursusudbud for skoleåret 2018-19

Kursusrækken byder på en bred vifte af idéer til undervisning i det nye danskfags tre perspektiver, litteratur, sprog og medier. Kurserne varierer fra tematiske kurser om økokritik, krop og skam, mad og smag, sorg, velfærdsstat og fortællingen før og nu til kurser, der fokuserer på skriftlighed og journalistik og metoder. Kurserne viser bredden i danskfaget og introducerer til nyeste forskning og tendenser i serier, dokumentarer, sociale medier og i litteraturen:

Kursus 1: Skriveprocesser og nye skriftlige genrer

- Skriv dig frem (Rebecca Natasha Albinus og Sarah Nehammer)
- De nye skriftlige genrer, stx eller hf
 1. Nye skriftlige genrer i STX (Katrine Haaning og Nicolai Rekve Eriksen)
 2. De nye skriftlige genrer i HF (Janne Vigsø Børsting)

Kursus 2: Det antropocæne

- Litteratur, antropocæn og klimakrise (Louise Mønster)
- Kommende kurser: Før og efter katastrofen (Lars Skinnebach)

Kursus 3: Journalistik, demokrati og digitale tendenser

- Journalistiske roller i en digital tidsalder (Peter Bro)
- Se her – kurset om multimodalitet og journalistik du ikke troede fandtes! (Aslak Gottlieb)

Kursus 4: Krop, identitet og skam på tværs af medier

- Krop og skam i kulturhistorisk lys (Mia Bang Nedergaard)
- Identitet, krop og køn i dokumentaren (Mette Wolfhagen)

Kursus 5: Smag på litteraturen i danskundervisningen!

- Maden og smagen i danskundervisningen (Casper Thrane)
- Madens og smagens betydning i litteraturen (Kristian Ditlev Jensen)

Kursus 6: Min sorgs sære gamle villa – digte og metoder

- Metoder i praksis (Svend Skriver)
- Sorg som litterært stof. Oplæsning og dialog (Søren Ulrik Thomsen)

Kursus 7: Velfærdsstatens litteratur

- Velfærdsstaten og dansk litteratur (Lasse Horne Kjældgaard)
- De knap så privilegeredes historie (Peder Frederik Jensen)

Kursus 8: Fortællinger i går og i dag

- Sagatid (Henrik Poulsen og Annette Lassen)
- Eventyrlige fortællinger (Charlotte Weitze)

Udgivelser

I det forgangne år har der på Dansklærerforeningens forlag været arbejdet hårdt på at skabe to fyldige og varierede bogpakker der kommer godt rundt i faget.

I foråret udkom en ny grundbog der i overensstemmelse med de nye læreplaner arbejder på tværs af fagets perspektiver. Bogens kapitler fungerer som færdige forløb der er lige til at gå til for den travle dansklærer. Desuden udkom bøger som nytænker arbejdet med H.C. Andersens eventyr, giver inspiration til flerfagligt samarbejde med naturvidenskab, samtænker litteraturanalsen med arbejdet med elevernes skriftlige udtryksfærdighed samt endelig en temabog med fokus på krop og skam, et emne mange elever nemt kan relatere til, og som fylder meget i kulturen.

Efterårets bøger vil klæde lærere og elever på til bl.a. at arbejde med sproget i de sociale medier og med *Højskolesangbogen*, den nok mest indflydelsesrige litterære antologi. Derudover udkommer en lærerhenvendt antologi med en række praksisnære fagdidaktiske refleksioner over det gymnasiale danskfag anno 2018.

Forlaget samarbejder med såvel G- og E-bestyrelsen omkring bøger, både hvad angår idéudvikling generelt og ved at bestyrelsens medlemmer fungerer som konsulenter, der læser med på konkrete udgivelser.

I det forløbne år har forlaget desuden – i samarbejde med Forlaget Columbus og Forlaget Nucleus – indgået en aftale med Systime om at kunne udgive digitale bøger i deres iBogs-plattform. Systimes MinKonto bliver derfor fremover en fælles indgang til iBøger fra en række forskellige forlag, herunder altså Daneklærerforeningens Forlag.

Side 7/10

Samarbejder

Uni-netværk

Daneklærerforeningen G og E deltager i det såkaldte UNI-netværk, der er et samarbejde med repræsentanter for universiteterne og fagkonsulenterne og os. Der holdes møde en gang årligt.

I år blev der afholdt møde på Roskilde Universitetscenter d. 1/3 2017. Repræsentanter fra RUC, AU, og SDU deltog sammen med repræsentanter fra Daneklærerforeningens G-sektion. E-sektionen var desværre ikke repræsenteret denne gang. Fokuspunktet var status på gymnasiereformen, bl.a. begrebet karrierelæring og hele værkdiskussionen. Endvidere blev der erfaringsudvekslet ift. forskningsområderne og bogudgivelser på de forskellige universiteter. Fremtidige uni-netværksmøder bliver første mandag i marts. I 2019 på AAU.

PS

I PS (Pædagogisk Samarbejdsudvalg) under GL mødes medlemmer af bestyrelserne for de faglige foreninger. På 2-3 møder om året i GL's hus drøftes fag og faglige problemsillinger fælles for og på tværs af fag og gymnasieretninger. På de seneste møder har vi været optaget af overenskomst 2018 og den nye gymnasiereform.

Årsberetning fra *Dansknoter*

Dansknoters fire numre i 2018 har som temaer haft "Velfærd", "Det værker", "Demokratiets diskurs", og til december hedder nummeret "Kultur møder", et temanummer om det årsmøde som du sidder til lige nu. Temaerne for 2019 begynder også at tage form; vi kan bl.a. se frem til numre om det syge samfund, musik/lyrik og et nummer om skriftlighed og de nye skriftlige eksamensgenrer. Det er redaktionens ambition at bringe et udsnit af de temaer og tekster inden for medier, litteratur og sprog der kapsler danskfaget og fascinerer os som undervisere.

Dansknoter er et tidsskrift hvor universitetsforskning, formidling og kravet om rettidigt anvendelige tekster (typisk mandag morgen) helst skal gå hånd i hånd. For fortsat at være et tidsskrift der tiltrækker et bredt kollektiv af forfattere, tilbyder *Dansknoter* fagfællebedømmelse til de forfattere fra forskningsverdenen der ønsker det. Vi er meget glade for at kunne tiltrække forfattere fra både universiteterne og gymnasieverdenen, og vi er i den lykkelige situation at vi modtager mange bidrag. Kun med et varieret udbud af artikler kan *Dansknoter* rumme et udsnit af de brændende platforme som danskfaget står oprejst på.

I 2018 har vi bragt en række anmeldelser idet vi har tilknyttet et korps af skarpe og læsesterke anmeldere, men vi kan sagtens være flere. Skulle du også have lyst til at blive en del af *Dansknoters* anmelderkorps, modtager vi meget gerne din e-mailadresse og kvitterer med en, to eller uendeligt mange spændende danskfaglige bøger alt efter ambitionsniveau. Dette arbejde er som alt andet arbejde i *Dansknoter* ulønnet og vil ikke belaste dine skatteforhold.

I 2017 indførte vi en "Man kan også..."-sektion hvor vi har præsenteret praksisnære indlæg fra undervisningen. Denne sektion vil få øget fokus i 2019 under den nye titel "Når du er udkørt kl. ..." og bestå af en modulplan og så vidt muligt koblet til det enkelte nummers tema – således at der er grydeklar undervisning til mandag morgen. Vi håber meget at læserne har lyst til at bidrage til dette. Vi fortsætter ligeledes med sektionen "Forskerinterview", hvor vi bringer nyt fra forskningens verden. Har du som læser en god idé til en forsker der bidrager til danskfagets verden, hører vi meget gerne fra dig. Vi forlænger også aftalen med redaktørerne på sproget.dk, som i hvert nummer af *Dansknoter* skriver en klumme til oplysning og inspiration om emner man kan finde artikler om via sproget.dk's glimrende hjemmeside. Fagkonsulenterne havde dette skoleår fået en fast plads til at skrive om emner med relation til reformen, og der vil også fremover være plads til bidrag fra fagkonsulenterne. Derudover har vi stadig "Teksten i midten" som fast indlæg fra nyere forfattere. Så sig også her endelig til hvis du har forslag eller gode ideer.

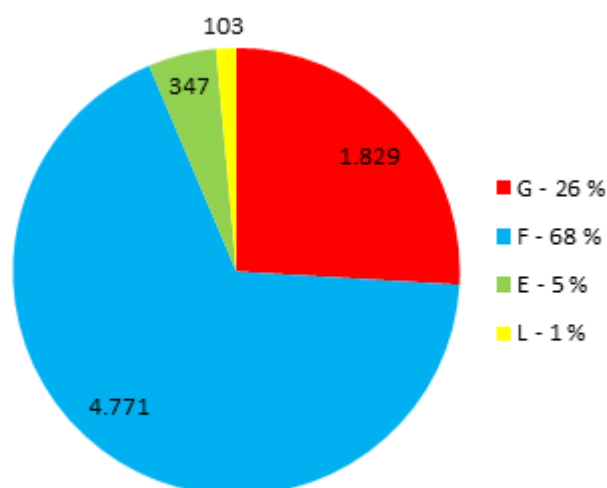

I 2017 skiftede vi redaktør, og Anne Mette Finderup og Ditte Eberth Timmermann har således været tidsskriftets redaktører hele 2018. I redaktionen sidder desuden Kurt Christensen, Lisa Kaas, Birgitte Elkjær Lamb, Jette Sindbjerg Martinsen, Marie Gerner-Smidt, Kristoffer Kildelund, Karen Wagner og Kathinka Skriver. Kurt Christensen og Lisa Kaas er billedredaktører. På *Dansknoter* sætter vi billedsiden højt og har på det seneste præsenteret så forskellige kunstnere og fotografer som Janna Yamuna Kirkeby, Lene Winther og svenske Malin Granroth. Sidstnævnte foranledigede en spændende polemik i Facebook-gruppen "Idéudvikling for danskundervisere" om kunst og det provokerende i tegnede menstruationsbind, -tamponer og -kopper. Karen Wagner og Kathinka Skriver repræsenterer G-bestyrelsen og Ditte Eberth Timmermann er E-bestyrelsens repræsentant.

Økonomi og medlemsstatus

Medlemsudvikling

Pr. 30. september 2018 har Dansk Lærereforeningen 7.050 medlemmer fordelt mellem de 4 sektioner som følger:

E sektionen, som til trods for at være en mindre sektion, har opnået den absolut største procentvise fremgang på hele 10 %. G og L sektionerne er gået lidt tilbage i tilslutning.

At dømme ud fra medlemsudviklingen generelt og tallene fra år 2016 og frem til i dag er der et begrundet håb om, at medlemstallet for hele Dansk Lærereforeningen i hvert fald kan forblive stabilt på godt 7.000 medlemmer, men sandsynligvis stige lidt i fremtiden ved en fortsat dedikeret og fokuseret indsats fra de 4 sektioner.

Økonomi

Foreningen anvender flere penge end den får ind gennem kontingentindtægter svarende til et underskud på ca. kr. 1,4 mio. Dette underskud dækkes af indtjeningen i datterselskabet Dan sklærerforeningens Hus A/S. Skulle underskuddet betales gennem kontingentstigninger skulle hvert medlem opkræves kr. 202 mere end de gør i dag.

Økonomien for E sektionen estimeres til at udvikle sig som følger i 2018:

Pr. 30. september 2018 Kr. 1.000	Estimat 2018	Budget 2018	Forskel	Forskel %	Aktuel 2017	Forskel	Forskel %
Kontingentindtægter	150	163	-13	- 8	192	-42	-22
Markedsføring	-5	-20	15	- 75		- 5	
Møder og udvalg	-60	-75	15	- 20	-37	- 23	61
Øvrige omkostninger	-39	-38	-1	3	-19	- 20	105
Tidsskrifter	-2	-4	2	- 50		-2	
Medlemsaktiviteter	-6		- 6			-6	
Omkostninger i alt	-112	-137	25	-18	-56	-56	100
Resultat	38	26	12	46	136	-98	-72

Resultat for E-Sektionen for hele år 2018 forventes at udgøre kr. 38.000, hvilket er en fremgang i forhold til budgettet på kr. 12.000 (46 %) væsentligst fra besparelse fra markedsføring samt møder og udvalg. I forhold til de aktuelle tal fra år 2017 ses en tilbagegang på kr. 98.000 (72 %) grundet et tilskud bogført under kontingenter på kr. 35.000 modtaget i 2017 som ikke gentages i 2018 samt et øget forbrug indenfor de forskellige omkostningstyper

/Gitte Laurrup, formand for Dan sklærerforeningens sektion for hhx, htx, eux og eud
Oktober 2018